

Utvärdering och analys
Marianne Hanning
marianne.hanning@socialstyrelsen.se

Regeringskansliet
Finansdepartementet

Socialstyrelsens yttrande över betänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48)

Indelningskommitténs uppdrag är att lämna förslag till en ny indelning av län och landsting. I detta första delbetänkande lämnas förslag om bildande av tre nya län (Norrlands län, Svealands län och en Västra Götalands län) och landsting i dessa. De föreslagna ändringarna i länsindelningen ska träda i kraft den 1 januari 2018 och den förändrade landstingsindelningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Därmed skulle fem av de sex regioner som utredningen anger som mål för Sveriges framtida regionala indelning, vara på plats. Betänkandet innehåller även en historik över tidigare utredningar av regionfrågan, en genomgång av de rättsliga förutsättningarna samt en beskrivning av framtida utmaningar som mynnar ut i en argumentation för behovet av ändrade administrativa gränser.

Socialstyrelsen delar utredningens uppfattning vad gäller problemen med splittrade geografiska och administrativa gränser för den statliga förvaltningen, liksom att landstingen och länen i framtiden bör omfatta samma geografiska områden. Socialstyrelsen delar också utredningens samlade bedömning att en indelning av landet i större regionala enheter kan leda till långsiktiga positiva effekter för samhället i stort och att det skapar bättre förutsättningar att möta framtidens utmaningar såväl för den statliga som regionala nivån. Inte minst gäller detta för hälso- och sjukvården, som är det område som berör Socialstyrelsen mest i fråga om den regionala indelningen.

Socialstyrelsen delar uppfattningen att färre och större landsting underlättar den nivåstrukturer som föreslagits i SOU 2105:98 vars huvuddrag vi ställt oss positiva till.¹

Socialstyrelsen anser också att det skapar bättre förutsättningar för landstingen att planera och hantera allvarliga händelser med många skadade.

¹ Se Socialstyrelsens yttrande Dnr 10.1-1010/2016.

Därutöver ser myndigheten att förutsättningarna för en effektiv dialog mellan staten och landstingen stärks. Ett exempel är att den ökade digitaliseringen och utvecklingen inom E-hälsoområdet ställer krav på en gemensam informationsstruktur med nationella standarder och kodverk. Färre och mer jämbördiga landsting skulle underlätta såväl samarbetet kring som tillämpningen av dessa standarder.

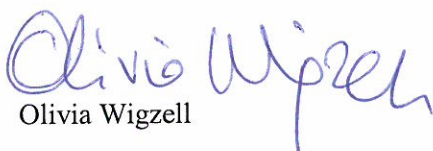
Socialstyrelsen anser att förutsättningarna för att kunna behålla och utveckla kvaliteten inom vården stärks liksom möjligheter att koordinera och stärka forskning, innovation och verksamhetsutveckling. Därmed skulle också förutsättningarna för en mer likvärdig sjukvård i hela landet öka.

Sedan 2006 har Socialstyrelsen tillsammans med landstingen arbetat med regionala seminarier för att diskutera vilka konsekvenser som myndighetens rekommendationer ger. Det är särskilt viktigt för de rekommendationer som förutsätter att landstingen jobbar tillsammans på regional nivå för att möjliggöra införandet av en ny vårdåtgärd eller för att höja kvaliteten i befintliga vårdåtgärder. Erfarenheterna är generellt positiva och Socialstyrelsen ser att en tydligare regionstruktur kan medföra ytterligare kraft för en mer kunskapsbaserad, effektiv och jämlik vård.

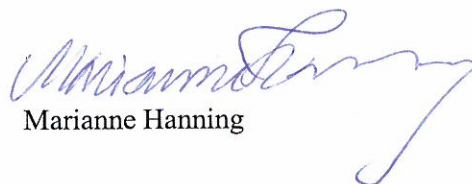
I den konsekvensanalys som utredningen genomfört saknar Socialstyrelsen en redogörelse för hur kommunerna i de föreslagna landstingen kommer att påverkas av en ändrad regionindelning. Sambanden mellan hälso- och sjukvården och kommunernas vård- och omsorgsuppdrag är omfattande. Myndigheten anser det vara av största vikt att indelningskommittén i sitt fortsatta arbete även utreder konsekvenserna för kommunerna av en sammanslagning av landsting och län.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Olivia Wigzell. I den slutliga handläggningen deltog enhetschefen Martin Sparr. Sakkunnig Marianne Hanning har varit föredragande.

SOCIALSTYRELSEN

Olivia Wigzell

Marianne Hanning